

BESLISSING

van de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten inzake het bezwaar van

[REDACTED]
[REDACTED]

(hierna: "belanghebbende"),

[REDACTED]

gericht tegen de beslissing van de algemeen secretaris van de Nederlandse orde van advocaten (hierna: "algemeen secretaris") van 15 juni 2018 (hierna: "bestreden besluit"). Met bedoeld besluit is het verzoek van belanghebbende om verwijdering van de openbare lijst, bedoeld in artikel 8b van de Advocatenwet, van de website van de Nederlandse orde van advocaten (hierna: "NOvA"), om te voorkomen dat zijn schorsing bekend wordt via zoekmachines op internet, afgewezen.

Procesverloop*Tuchtrechtelijke fase*

1. Bij uitspraak van 9 juli 2017 heeft het hof van discipline de beslissing van de raad van discipline bekrachtigd en is belanghebbende de tuchtrechtelijke maatregel van onvoorwaardelijke schorsing voor de duur van vier maanden opgelegd. De in artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet bedoelde inzagetermijn is door de tuchtrechter verkort van tien naar vijf jaar na het onherroepelijk worden van de beslissing van de tuchtrechter. Deze termijn expireert op 11 juli 2022. De opgelegde maatregel van schorsing is geplaatst op de (openbare) "Lijst geschorste en geschrapte advocaten" (hierna te noemen: "lijst"). De lijst is te raadplegen via de website van de NOvA: <https://www.advocatenorde.nl/geschorste-en-geschrapte-advocaten>. Het pdf-bestand van de lijst is vindbaar via de website van de NOvA, maar kan ook gevonden worden via internetzoekmachines, zoals Google.
2. Ter uitvoering van de opgelegde tuchtmaatregel heeft belanghebbende met ingang van 10 augustus 2017 zijn praktijk gedurende vier maanden stilgelegd.

Primaire fase

3. Bij e-mail van 3 april 2018 verzoekt belanghebbende [REDACTED] de koppeling met zoekmachines op internet en de ingevolge artikel 8b van de Advocatenwet openbaar - via de website van de NOvA - gemaakte lijst van advocaten aan wie een schraping dan wel een onvoorwaardelijke schorsing is opgelegd, ongedaan te maken. Met tussenkomst van de NOvA op 12 april 2018 wordt aan het verzoek geen gevolg gegeven, omdat ingevolge artikel 8b van de Advocatenwet de actieve openbaarmaking vormvrij is.
4. Op 25 mei 2018 betekent belanghebbende een dagvaarding in kort geding aan de NOvA. Na telefonisch overleg tussen belanghebbende en de NOvA trekt belanghebbende de dagvaarding in.
5. Belanghebbende is vanaf 2011 op het tableau ingeschreven geweest. Op 1 juni 2018 heeft belanghebbende zich op eigen verzoek van het tableau laten schrappen.
6. Bij besluit van 15 juni 2018 is het verzoek van belanghebbende afgewezen om de op de lijst, bedoeld in artikel 8b van de Advocatenwet, vermelde tuchtrechtelijke maatregel van schorsing te verwijderen van de website van de NOvA om zo te voorkomen dat de opgelegde schorsing van vier maanden ook via internetzoekmachines bekend wordt. Daarbij is overwogen dat de

NOvA ten behoeve van haar publiekrechtelijke taak en op grond van artikel 134 van de Grondwet als publiekrechtelijke beroepsorganisatie met openbaar gezag bekleed, gehouden is om bedoelde persoonsgegevens van belanghebbende te verwerken.

Voorlopige voorziening

7. Op 3 juli 2018 dient belanghebbende een verzoek in tot het treffen van een voorlopige voorziening, alsmede een beroepschrift bij de rechtbank Amsterdam.
8. De voorzieningenrechter doet op 31 juli 2018 uitspraak en wijst het verzoek om een voorlopige voorziening af. De voorzieningenrechter bepaalt dat het besluit van 15 juni 2018 niet kan worden gekwalificeerd als een beslissing op bezwaar, zoals belanghebbende stelt, maar als een primair besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: "Awb") waartegen bezwaar en beroep mogelijk is.
9. Het bij brief van 21 juni 2018 bij de rechtbank ingediende beroepschrift dient dan ook te worden gekwalificeerd als een bezwaarschrift, gericht tegen de beslissing van 15 juni 2018.
10. De bezwaren van belanghebbende zien voornamelijk op het ontbreken van een tijdsbeperking ten aanzien van de publicatie van de lijst en daarmee de inzichtelijkheid van de persoonsgegevens van belanghebbende voor derden, mede als gevolg van de mogelijkheid tot koppeling van de lijst met internetzoekmachines. Ongeacht de door belanghebbende gewenste ont koppeling van de lijst voor internetzoekmachines acht de voorzieningenrechter het belang van de NOvA bij de vindbaarheid van de lijst op dat moment zwaarder wegen dan het persoonlijk belang van belanghebbende. De algemene raad wordt opgedragen om zich in de beslissing op bezwaar uit te laten over de duur van de publicatie van de lijst.

Bezwaarfase

11. Het bij de rechtbank Amsterdam ingediende beroepschrift van 3 juli 2018 dient te worden aangemerkt als bezwaarschrift. Samengevat voert belanghebbende aan dat de in de artikelen 8 t/m 8b Advocatenwet neergelegde regeling inzake de gedifferentieerde openbaarmaking van een aan de advocaat opgelegde maatregel van (onvoorwaardelijke) schorsing (en schrapping) niet alleen in de toepassing daarvan (in het specifieke geval, en/of door de wijze van uitvoering van de NOvA), maar ook als zodanig, onverenigbaar moet worden geoordeeld met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: "AVG"), en daarom onverbindend is, al was het maar vanwege het niet gerechtvaardigde ontbreken van een tijdsbeperking in artikel 8b van de Advocatenwet. Voorts is de uitvoering die de NOvA geeft aan artikel 8b van de Advocatenwet onrechtmatig en onbehoorlijk jegens zowel de advocaat die geschorst is geweest als de advocaat die zich na een schorsing op eigen verzoek van het tableau heeft laten schrappen. De vermelding van de lijst op de website van de NOvA geeft immers ook internetzoekmachines toegang tot de op de lijst vermelde persoonsgegevens terwijl daarvoor geen wettelijke grondslag bestaat, althans in strijd is met de in artikel 8 van de Advocatenwet neergelegde doelbinding. Ten slotte maakt belanghebbende bezwaar tegen de opslagperiode van zijn persoonsgegevens.
12. Desgevraagd geeft belanghebbende aan telefonisch gehoord te willen worden. Op 23 augustus 2018 is belanghebbende, overeenkomstig artikel 7:2 van de Awb, in de gelegenheid gesteld (telefonisch) te worden gehoord. Omdat met belanghebbende op het afgesproken tijdstip, maar ook daarna, geen contact kon worden gekregen, is een voicemailbericht

ingesproken en is aangegeven dat een beslissing op bezwaar zal worden genomen met inachtneming van de eerder ontvangen aantekeningen van belanghebbende.

13. Bij besluit van 25 oktober 2018 verklaart de algemene raad het bezwaar ongegrond. Samengevat overweegt de algemene raad dat op 15 juni 2018 een beslissing in de zin van de Awb is genomen en eenmalig de persoonsgegevens, bedoeld in artikel 8b, aanhef en onderdelen a tot en met e, van de Advocatenwet, op de lijst zijn geplaatst waarmee naar het oordeel van de algemene raad niet in strijd met de AVG is gehandeld. Juist omdat het een eenmalige publicatie betreft, heeft de wetgever overwogen dat aan een dergelijke publicatie geen termijn behoeft te worden verbonden. Met inachtneming van de parlementaire geschiedenis is de algemene raad tot zijn beslissing op bezwaar gekomen.
14. Naar aanleiding van het bezwaar van belanghebbende past de algemene raad zijn wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan artikel 8b van de Advocatenwet aan en wel in die zin dat nieuwe publicaties van onherroepelijke schorsingen en schrappingen vanaf augustus 2018 niet meer op een en dezelfde lijst worden geplaatst, maar op een tweemaandelijks lijst, opdat eerdere vermeldingen na verloop van tijd niet meer worden geïndexeerd.

Beroepsfase

15. Bij brief van 4 december 2018 stelt belanghebbende beroep in tegen de beslissing op bezwaar van 25 oktober 2018 en persisteert in zijn eerder ook in bezwaar ingenomen standpunten.
16. Belanghebbende stelt dat centraal staat de te bewerkstelligen ontkoppeling van zijn vermelding op de lijst met zoekresultaten van zoekmachines op het internet. Het feit dat de vermelding van een voormalig advocaat onderdeel is van een lijst met daarop tevens vermeld de namen van evenzeer op enig moment geschorste advocaten die nog wel als zodanig actief zijn, regardeert de (geschorste) voormalig advocaat niet, en kwalificeert als een evidente weeffout in de wet, die beslist niet als grondslag kan dienen voor een beperking van de rechten van die voormalig advocaat in de door belanghebbende gestelde zin. Dat voor de eerder geschorste en vervolgens op eigen verzoek geschrapte advocaat voor zijn vermelding op de lijst van artikel 8b een soortgelijk regime zou moeten gelden als voor de door een maatregel geschrapte advocaat met diens in tijd niet beperkte vermelding op de lijst geeft volgens belanghebbende blijk van een onjuiste rechtsopvatting van de algemene raad.
17. Bij uitspraak van 25 september 2019 verklaart de rechtbank Amsterdam het door belanghebbende ingestelde beroep tegen de beslissing op bezwaar van de algemene raad ongegrond en wijst het verzoek tot schadevergoeding af en overweegt daartoe samengevat het volgende:
 - Het ontkoppelingsverzoek is een verzoek tot het verrichten van een feitelijke handeling en is daarmee niet aan te merken als een aanvraag in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb met als gevolg dat de weigering tot inwilliging van het verzoek geen besluit is in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb.
 - Op de voet van artikel 17, eerste lid, onderdeel d, van de AVG merkt belanghebbende de weigering van zijn ontkoppelingsverzoek aan als een onrechtmatige gegevensverwerking. De rechtbank bepaalt dat ingevolge artikel 34 van de Uitvoeringswet AVG bedoelde weigering van de algemene raad tot inwilliging van eisers verzoek een besluit is in de zin van de Awb.

- Met een beroep op artikel 17 van de AVG stelt belanghebbende dat, gelet op zijn schrapping van het tableau op eigen verzoek, de (voortdurend van de) koppeling van zoekmachines aan de lijst, bedoeld in artikel 8b van de Advocatenwet, geen redelijk doel meer dient. Onder verwijzing naar de parlementaire geschiedenis stelt de rechtbank vast dat de wetgever ook voormalig advocaten in zijn overwegingen heeft willen betrekken. Het feit dat belanghebbende thans niet meer op het tableau staat ingeschreven, kan hem in verband met het oogmerk dat de wetgever heeft gehad met de toevoeging van dit artikel aan de Advocatenwet niet baten. Daarbij neemt de rechtbank in aanmerking dat de bekrachtiging van de opgelegde tuchtrechtelijke maatregel van schorsing vrij recent is – juli 2017 – en de tuchtrechter ingevolge artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet de publicatietermijn van de maatregel heeft verkort tot vijf jaar in plaats van de gebruikelijke tien jaar.
- Belanghebbende stelt dat hij door de lijst en de handhaving van de koppeling van de lijst met internetzoekmachines wordt belemmerd in zijn sollicitatiemogelijkheden en daardoor van elke vorm van broodwinning wordt uitgesloten. Met een beroep op artikel 21 van de AVG voert belanghebbende aan dat zijn persoonlijk belang daarom dient te prevaleren boven het belang van de NOvA. De rechtbank oordeelt dat het algemeen belang bij publicatie van de lijst en de vindbaarheid daarvan via zoekmachines zwaarder weegt dan het individuele belang van belanghebbende.

Hoger beroepsfase

18. Bij brief van 31 oktober 2019, aangevuld bij brief van 29 november 2019, stelt eiser hoger beroep in tegen de uitspraak van de rechtbank Amsterdam.
19. Samengevat ziet de casus op de volgende feiten. Belanghebbende heeft zich enkele maanden na de expiratie van de tuchtrechtelijke schorsingstermijn op eigen verzoek van het tableau laten schrappen. Ingevolge artikel 8b van de Advocatenwet blijven de aan die schorsing gerelateerde persoonsgegevens via de website van de NOvA voor eenieder inzichtelijk. Belanghebbende zegt van die vindbaarheid voor internetzoekmachines van de hem opgelegde tuchtrechtelijke maatregel hinder te ondervinden, bijvoorbeeld bij sollicitatieprocedures. Belanghebbende verzoekt daarom de koppeling van de op de website van de NOvA gepubliceerde lijst met internetzoekmachines ongedaan te maken. Ter zitting geeft belanghebbende aan dat hij wenst dat zijn naam niet langer vindbaar is op de lijst.
20. In aanvulling op de voorgaande overweging beroept belanghebbende zich op het in artikel 17, eerste lid, van de AVG neergelegde recht op vergetelheid en voert aan dat met het wissen of anonimiseren van zijn persoonsgegevens de met de publicatie van de lijst te dienen doelen niet wordt geschaad. Deze doelen zijn het afgeven van een signaal aan de samenleving als geheel en aan de advocatuur in bijzonder dat de beroepsnormen actief worden gehandhaafd, het bieden van inzicht in de werking van het tuchtrecht, waarmee het maatschappelijk vertrouwen in de advocatuur is gediend, en van de vindbaarheid van de lijst met daarop de gegevens van (voormalig) advocaten een zuiverende en preventieve werking uitgaat naar de beroepsgroep. Belanghebbende verwijst daarbij naar artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet waarin een beperking van de inzagetermijn is neergelegd van tien jaar na het onherroepelijk worden van de opgelegde maatregel van schorsing dan wel een kortere termijn als de tuchtrechter zich daarover heeft uitgesproken, zoals in het geval van belanghebbende. Ten slotte voert belanghebbende aan dat de handhaving van de vermelding van zijn persoonsgegevens op de lijst zich niet verdraagt met het bepaalde in artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel e, van de AVG volgens welke bepaling de verwerking van

persoonsgegevens rechtmatig is als die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.

21. In de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: "Afdeling") van 20 januari 2021 zegt de Afdeling zich gesteld te zien voor de vraag of belanghebbende, gelet op artikel 17 van de AVG, het recht heeft op wissing van zijn persoonsgegevens, omdat, zo stelt belanghebbende, het gepubliceerd houden van zijn persoonsgegevens niet langer noodzakelijk is als bedoeld in artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel e, van de AVG, omdat hij geen advocaat meer is.
22. Voor de vraag of bedoelde noodzakelijkheid aanwezig is, gaat de Afdeling in op de volgende vragen:
 - a. wat is het doel van het openbaar maken van de lijst?
 - b. is het handhaven van de persoonsgegevens van belanghebbende op de lijst noodzakelijk om dat doel te bereiken?
 - c. als verwerking als hiervoor bedoeld niet of niet langer noodzakelijk is, heeft belanghebbende recht op wissing van zijn persoonsgegevens, tenzij moet worden vastgesteld dat artikel 17, eerste lid, van de AVG op grond van artikel 17, derde lid, van de AVG niet van toepassing is.De Afdeling overweegt daartoe het navolgende.

Doel openbaarmaking van de lijst (a)

23. Met inachtneming van de parlementaire geschiedenis is de goede rechtsbedeling het doel om de in artikel 8 van de Advocatenwet genoemde gegevens op het tableau te verwerken teneinde de hoedanigheid van een advocaat te kunnen vaststellen, hetgeen onder meer relevant is voor cliënten die een advocaat zoeken om zo een realistisch beeld te hebben van de kwaliteit en integriteit van een te raadplegen advocaat. Voorts is het doel gelegen in het maatschappelijk vertrouwen in de kwaliteit van de advocatuur, alsmede in de zuiverende werking van de lijst binnen de beroepsgroep zelf.
24. De Afdeling gaat daarbij in op artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet en geeft aan, gelet op de parlementaire geschiedenis, dat, anders dan onherroepelijke schorsingen, schrappingen altijd voor eenieder inzichtelijk blijven om te voorkomen dat een geschrapte advocaat zich afficheert als oud-advocaat en daarmee ten onrechte het vertrouwen van de rechtzoekende te winnen. Omdat hierdoor het vertrouwen van de advocatuur ernstig kan worden geschaad, moet de mogelijkheid bestaan om over langere tijd te kunnen nagaan of een advocaat op enig moment van het tableau is geschrapt.
25. De actieve openbaarmaking van onherroepelijk geworden schorsingen en schrappingen via de lijst, bedoeld in artikel 8b van de Advocatenwet, is volgens de parlementaire geschiedenis in het belang van de rechtzoekende opdat deze niet telkens de hoedanigheid van zijn advocaat hoeft te verifiëren. Daarnaast gaat van de lijst een preventieve werking uit naar de samenleving als geheel en naar de beroepsgroep in het bijzonder. Kortom, de lijst verschaft transparantie ter zake van opgelegde tuchtrechtelijke maatregelen van onherroepelijke schorsing en schrapping waarmee het maatschappelijk vertrouwen in de advocatuur is gediend.

Handhaving persoonsgegevens van belanghebbende op de lijst noodzakelijk? (b)

26. Belanghebbende is op eigen verzoek van het tableau geschrapt, hetgeen betekent dat het niet nodig is om de persoonsgegevens van belanghebbende voor onbeperkte duur op de lijst vermeld te houden om de doelen als vermeld onder (a) te bereiken. Met de vrijwillige schrapping is ingevolge artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet via het tableau niet langer voor eenieder zichtbaar dat belanghebbende geschorst is geweest, terwijl dat wel het geval is via de lijst, mede als gevolg van het feit dat de lijst vindbaar is voor internetzoekmachines.
27. Voorts wijst de Afdeling erop dat de NOvA in reactie op het consultatiedocument over de aanpassing van de Advocatenwet heeft gewezen op de negatieve consequenties van het voorgestelde artikel 8b door te stellen dat de gevolgen van de publicatieverplichting zeer ingrijpend en vooral in het geval van schorsing mogelijk disproportioneel kunnen zijn.
28. Een en ander leidt de Afdeling tot de conclusie dat er geen noodzaak is om de naam van belanghebbende – op eigen verzoek van het tableau geschrapt – zonder tijdsbeperking op de lijst te houden.

Artikel 17, derde lid, aanhef en onderdeel b, van de AVG (c)

29. Ingevolge genoemde bepaling is artikel 17, eerste lid, van de AVG niet van toepassing voor zover verwerking nodig is voor het nakomen van een in het Unierecht of het lidstatelijke recht neergelegde wettelijke verwerkingsverplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, of voor het vervullen van een taak van algemeen belang of het uitoefenen van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend.
30. De Afdeling stelt vast dat met de vermelding van de persoonsgegevens van belanghebbende op de lijst in verband met de aan belanghebbende opgelegde maatregel van schorsing is voldaan aan de in artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de AVG bedoelde wettelijke verwerkingsverplichting. Dit geldt echter niet voor het op de lijst geplaatst houden van de persoonsgegevens van belanghebbende, omdat artikel 8b van de Advocatenwet niet voorschrijft hoe lang de lijst raadpleegbaar moet zijn. Een in tijd onbeperkte publicatie vloeit daarom niet voort uit de (Advocaten)wet. Daarom is wissing van persoonsgegevens op enig moment niet in strijd met de wettelijke verplichting van artikel 8b van de Advocatenwet.
31. Naar het oordeel van de Afdeling is het niet noodzaakzakelijk gebleken om na de vrijwillige schrapping van belanghebbende diens persoonsgegevens op de lijst te houden voor het vervullen vanwege de NOvA van een taak van algemeen belang of het uitoefenen van het openbaar gezag.

Conclusie van de Afdeling

32. De Afdeling verklaart het hoger beroep gegrond, vernietigt de beslissing op bezwaar van 25 oktober 2018 en draagt de algemene raad op om een nieuwe beslissing op bezwaar te nemen met inachtneming van artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel e, van de AVG gelezen in verbinding met artikel 17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de AVG. Daarbij dient de algemene raad zich uit te spreken over de vraag of het geplaatst houden van belanghebbende op de lijst noodzakelijk is na zijn vrijwillige schrapping van het tableau. Voorts acht de Afdeling het wenselijk dat de algemene raad zich uitlaat over het verzoek van belanghebbende tot schadevergoeding.

Toetsingskader

Artikel 134 van de Grondwet

33. Artikel 134 van de Grondwet bepaalt dat de NOvA ten behoeve van de goede vervulling van haar publiekrechtelijke taak als publiekrechtelijke beroepsorganisatie met openbaar gezag is bekleed.

Artikelen 8, 8a en 8b van de Advocatenwet

34. Artikel 8 van de Advocatenwet verplicht de algemeen secretaris van de NOvA om de in het eerste lid van genoemd artikel vermelde gegevens van een advocaat, waaronder tuchtrechtelijke gegevens, op het tableau te verwerken in verband met het vaststellen van diens hoedanigheid, zulks in het belang van de samenleving.
35. Op grond van artikel 8a, eerste lid, van de Advocatenwet hebben de advocaat, de algemene raad, de algemeen secretaris, de raden van de orde, het college van toezicht en de raden en het hof van discipline inzage in alle op het tableau geregistreerde gegevens. Op grond van het tweede lid heeft eenieder inzage in een beperkter aantal op het tableau verwerkte gegevens. Onder deze gegevens vallen de aan een advocaat opgelegde onherroepelijke schorsingen of schrappingen. Op grond van het derde lid kan de reguliere inzagetermijn van tien jaar worden verkort door de tuchtrechter.
36. Artikel 8b van de Advocatenwet verplicht de algemeen secretaris om schriftelijk een lijst openbaar te maken met daarop de namen van advocaten aan wie een onherroepelijke schorsing of schrapping is opgelegd. Deze publicatie is vormvrij.

De Algemene Verordening Gegevensbescherming

37. Overeenkomstig de artikelen 2 en 3 van de AVG is de AVG van toepassing op de in artikel 8b van de Advocatenwet genoemde schriftelijke openbaarmaking.
38. Ingevolge artikel 5 van de AVG moet de verwerking van persoonsgegevens rechtmatig, behoorlijk, transparant en met een welbepaald doel zijn en niet verder gaan dan een met die doeleinden onverenigbare wijze.
39. In artikel 6 van de AVG zijn de verwerkingsgrondslagen neergelegd. In het eerste lid, aanhef en onderdelen c en e, valt te lezen dat *"de verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, en e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen"*. In onderhavig geval is de publieke taak dan wel wettelijke verplichting vastgelegd in de artikelen 8 tot en met 8b van de Advocatenwet.
40. In artikel 17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de AVG is bepaald dat persoonsgegevens niet langer mogen worden verwerkt dan nodig is voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of anderszins verwerkt. Het derde lid, aanhef en onderdeel b, van dit artikel bepaalt dat geen beroep kan worden gedaan op gegevenswissing als voor het nakomen van een in een Unierecht of het lidstatelijk recht neergelegde wettelijke verwerkingsverplichting op de verwerkingsverantwoordelijke rust, of voor het vervullen van een taak van algemeen belang

of het uitoefenen van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend.

Nieuwe bezwaarfase

41. Ingevolge de uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2021 beoordeelt de algemene raad hierna opnieuw het bezwaar van 15 juni 2018 van belanghebbende, inhoudende het verzoek om de ingevolge artikel 8b van de Advocatenwet gepubliceerde persoonsgegevens betreffende de aan belanghebbende opgelegde tuchtrechtelijke maatregel van schorsing te verwijderen van de website van de NOvA om zo te voorkomen dat de opgelegde schorsing van vier maanden ook na afloop van de schorsingstermijn en de daaropvolgende vrijwillige schrapping van het tableau onbeperkt, mede via internetzoekmachines, voor eenieder inzichtelijk is.
42. In verband met de ex nunc toetsing in bezwaar wordt in deze beslissing ook de brief van 19 maart 2021 van belanghebbende betrokken, inhoudende het verzoek, zo nodig de sommatie, om uiterlijk veertien dagen na 19 maart 2021 uitvoering te geven aan de uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2021 door:
 - wissing van de persoonsgegevens van belanghebbende van de lijst;
 - internetzoekmachine Google te verzoeken verwijzingen naar belanghebbende te verwijderen uit de zoekresultaten van Google en uit het "cachegeheugen" daarvan; en
 - uitvoering te geven aan de meldingsplicht bij de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: "AP") als omschreven in preambule 85 van de AVG.
43. Alvorens hierna in te gaan op de vindbaarheid van de ingevolge artikel 8b van de Advocatenwet op de lijst gepubliceerde persoonsgegevens (B), de onbeperkte tijdsduur van de vindbaarheid van de op de lijst geplaatste persoonsgegevens (C), de vraag of vrijwillige schrapping van het tableau gevolgen heeft voor de vermelding van persoonsgegevens op de lijst (D), de brief van 19 maart 2021 van belanghebbende (E) en het verzoek van belanghebbende tot schadevergoeding (F) gaat de algemene raad eerst in op het inmiddels ingewilligde en uitgevoerde ontkoppelingsverzoek van belanghebbende, als ook het tot Google gerichte verzoek tot verwijdering van de url "Lijst van geschorste en geschrapte advocaten januari 2015 juni 2018" (A).

Ontkoppelingsverzoek (A)

44. Belanghebbende wenst te bereiken dat de op de website van de NOvA gepubliceerde lijst niet vindbaar is voor internetzoekmachines als Google en daarmee vermelding van de aan belanghebbende opgelegde maatregel van onherroepelijke schorsing van vier maanden. Dit geldt te meer nu belanghebbende gevolg heeft gegeven aan de opgelegde schorsing en zich nadien op eigen verzoek heeft laten uitschrijven als advocaat. Na ampele discussie is vanwege de NOvA besloten om vanaf 24 februari 2021 gevolg te geven aan het verzoek van belanghebbende, hetgeen belanghebbende bij e-mail van 25 februari 2021 is meegedeeld.
45. Met deze aanpassing is ervoor gezorgd dat Google deze lijsten voortaan niet meer kan indexeren. De inhoud van de oude indexen van Google is daarmee niet meteen verdwenen. Dus als iemand nog zoekt, zal deze nog steeds een zoekresultaat krijgen dat naar de lijst verwijst. Maar het document zelf kan niet meer worden aangeklikt; dan verschijnt de melding "pagina niet gevonden". De zoekresultaten zullen met het verstrijken van de tijd vanzelf minder relevant worden (omdat het aanklikken niet meer gebeurt of omdat het een "pagina niet gevonden" melding oplevert), waardoor de lijsten geleidelijk steeds lager in de zoekresultaten

zullen verschijnen.

46. Bij brief van 19 maart 2021 bericht belanghebbende dat de getroffen maatregel ontoereikend is, omdat via Google nog steeds de url "Lijst van geschorste en geschrapte advocaten januari 2015-juni 2018" is te vinden voor derden. Ook deze enkele – lege – url wenst belanghebbende verwijderd te hebben. In reactie hierop heeft de NOvA docplayer verzocht om de verwijzing naar het document [REDACTED] van hun site te verwijderen. Docplayer heeft op 19 maart 2021 aan dit verzoek gevolg gegeven met de kanttekening dat op de daadwerkelijke uitvoering nog even gewacht moet worden tot ook Google de link heeft verwijderd, hetgeen een tot twee weken kan duren.
47. Op aandringen van belanghebbende is op 26 maart 2021 met het daartoe bestemde formulier een formeel verwijderingsverzoek tot Google gericht met in de bijlage de uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2021. Hiermee is aan een van de drie in de brief van 19 maart 2021 neergelegde verzoeken voldaan. Onder (E) wordt nader ingegaan op de brief van 19 maart 2021.

Vindbaarheid van op de lijst gepubliceerde persoonsgegevens (B)

48. Een korte terugblik leert dat na de weigering van Google om het zogenoemde *removal request* van belanghebbende te honoreren, belanghebbende zich met eenzelfde verzoek tot de NOvA richtte teneinde zijn vermelding op de lijst niet vindbaar meer te laten zijn voor internetzoekmachines. Dit verzoek is op 15 juni 2018 afgewezen. Verdere procedures hebben ertoe geleid dat sinds augustus 2018 vermelding niet langer plaatsvindt op een doorlopende lijst, maar op een tweemaandelijks te verschijnen lijst, opdat de indexering van de lijst, en daarmee de vindbaarheid voor internetzoekmachines van de op de lijst gepubliceerde persoonsgegevens, afneemt.
49. Na de beslissing op bezwaar van 25 oktober 2018 verstrijken ruim twee jaar tot de Afdeling op 20 januari 2021 uitspraak doet in het hoger beroep van belanghebbende. Met de implementatie van de AVG op 25 mei 2018 is intussen jurisprudentie ontwikkeld met betrekking tot internetzoekmachines. Die jurisprudentie heeft veelal betrekking op de weigering van Google om de koppeling van de zoekmachine met de op de bronpagina vermelde gegevens te ontkoppelen. Niettemin is binnen de NOvA van gedachten gewisseld in hoeverre het noodzakelijk dan wel wenselijk is om de lijst vindbaar te laten zijn voor internetzoekmachines. De algemene raad heeft zich daarbij als vanzelfsprekend laten leiden door de uitspraak van de Afdeling, maar ook door de parlementaire geschiedenis ter zake van de artikelen 8, 8a en 8b van de Advocatenwet.
50. Met de vermelding van de in artikel 8b van de Advocatenwet genoemde persoonsgegevens op de lijst had de wetgever de bedoeling om met een eenmalige handeling de desbetreffende gegevens te publiceren. De enige restrictie die de wetgever heeft opgelegd, is dat de publicatie van onherroepelijke schorsingen en schrappingen schriftelijk moet zijn, maar overigens vormvrij is. Weliswaar blijkt uit de parlementaire stukken dat de wetgever zich bewust is geweest van het feit dat die gegevens als gevolg van internetzoekmachines een brede verspreiding kunnen krijgen, maar niet is gebleken dat dit (toen) op principiële bezwaren stuitte. Inmiddels blijkt uit de jurisprudentie dat verschillende personen van wie de persoonsgegevens via internet vindbaar zijn hiertegen bezwaar hebben in verband met hun

privacy. Volgens de jurisprudentie¹ moet in voorkomend geval een belangenafweging worden gemaakt.

51. De algemene raad stelt vast dat de wetgever in formele zin geen verplichting heeft opgelegd om via internetzoekmachines een grotere vindbaarheid van de persoonsgegevens op de lijst te bewerkstelligen. Met andere woorden het beperken van de vindbaarheid van de lijst via de website met uitsluiting van internetzoekmachines is niet contra legem. Zoals hiervoor onder (A) uiteen is gezet, is daarom besloten om met ingang van 24 februari 2021 uitvoering te geven aan artikel 8b van de Advocatenwet op een wijze die voorkomt dat de op de website van de NOvA gepubliceerde lijst met persoonsgegevens door internetzoekmachines wordt gekoppeld waarmee een zo brede toegankelijkheid tot die gegevens wordt gecreëerd die ook de wetgever niet heeft voorzien. Daarmee is voldaan aan de verantwoordelijkheid, bedoeld in artikel 24, eerste lid, van de AVG, volgens welke bepaling de verwerkingsverantwoordelijke passende technische en organisatorische maatregelen treft om te waarborgen en te kunnen aantonen dat de verwerking in overeenstemming met de AVG wordt uitgevoerd.

Plaatsing van persoonsgegevens op de lijst voor onbeperkte duur (C)

52. De Afdeling heeft bepaald dat met de plaatsing van de persoonsgegevens van belanghebbende op de lijst de verwerkingsverantwoordelijke ingevolge artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de AVG heeft voldaan aan de wettelijke verplichting van artikel 8b van de Advocatenwet opdat duidelijk is wat de hoedanigheid is van belanghebbende. De vraag of de vermelding van persoonsgegevens op de lijst voor onbeperkte duur mag zijn, heeft de Afdeling ontkennend beantwoord. Publicatie voor onbeperkte duur acht de Afdeling niet nodig om de doeleinden van de publicatie van de gegevens betreffende de schorsing van belanghebbende op het tableau en op de lijst te bereiken, te weten een goede rechtsbedeling, bescherming van de belangen van rechtszoekenden en het vergroten van het vertrouwen in de kwaliteit en de integriteit van de advocatuur en een zuiverende werking binnen de beroepsgroep. Daarbij betreft de Afdeling het feit dat belanghebbende als gevolg van zijn vrijwillige schrapping van het tableau niet langer zichtbaar is op grond van artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet, maar wel via de lijst en via internetzoekmachines. Met verwijzing naar de overwegingen onder (A) en (B) is de schorsing van belanghebbende niet langer vindbaar voor internetzoekmachines.
53. Voortschrijdend inzicht leidt de algemene raad tot de conclusie dat met het ontbreken van een tijdsbeperking in artikel 8b van de Advocatenwet is uitgegaan van een onbeperkte publicatieduur, maar dat daarmee niet is gezegd dat de wetgever een eventuele tijdsbeperking als ontoelaatbaar dan wel onwenselijk heeft geacht. Gelet op de belangen van belanghebbende zelf, afgezet tegen de belangen van de rechtzoekende, de kwaliteit van de advocatuur en de zuiverende werking binnen de beroepsgroep, komt de algemene raad tot een gedifferentieerd oordeel over de in de tijd gezien onbeperkte vermelding van persoonsgegevens op de lijst.
54. De algemene raad stelt vast dat er twee regimes van openbaarheid naast elkaar bestaan waar het betreft onherroepelijke schorsingen en schrappingen, te weten dat van artikel 8a, derde lid, en van artikel 8b van de Advocatenwet. De algemene raad tekent daarbij aan dat artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet uitsluitend ziet op de advocaat, die tijdens en na de

¹ HvJEU GC e.a./CNIL-arrest, rov. 66-69; ECLI:NL:RBAMS:2018:3355; ECLI:NL:GHAMS:2019:9887

tenuitvoerlegging van de schorsing op het tableau staat, zij het dat de wetgever voor die maatregel wel een tijdsbeperking in de wet heeft opgenomen. Dat betekent dat de inzagemogelijkheid ingevolge artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet uiterlijk na tien jaar is verstreken, terwijl als gevolg van het ontbreken van een tijdsbeperking in artikel 8b van de Advocatenwet dezelfde schorsing tot in lengte van dagen is te zien op de lijst.

55. De algemene raad acht het onwenselijk dat een advocaat, al dan niet na het verstrijken van de schorsingstermijn, kan bewerkstelligen dat de vindbaarheid van zijn schorsing op de lijst teniet zou kunnen worden gedaan door vrijwillige schrapping van het tableau. Ook voor die advocaat geldt immers – gelijk de tuchtrechtelijk geschrapte advocaat – dat hij zich kan laten voorstaan op zijn eerdere hoedanigheid van advocaat zonder dat een rechtzoekende weet heeft van de (duur van de) schorsing. Voorts wordt in een dergelijke situatie geen rechtgedaan aan het doel van de wetgever dat de publicatie in het belang is van de integriteit van de advocatuur en de zuiverende werking binnen de beroepsgroep.
56. De algemene raad beseft dat de gevolgen van de in artikel 8b van de Advocatenwet neergelegde publicatieverplichting ingrijpend kunnen zijn, met name voor een advocaat aan wie een kortdurende schorsing is opgelegd, te meer omdat de wetgever aan de publicatie geen termijn heeft verbonden. Opdat enerzijds wordt voldaan aan de in artikel 8b van de Advocatenwet neergelegde bedoeling van de wetgever en anderzijds aan het enigermate mitigeren van de mogelijk ingrijpende gevolgen van een in de tijd onbeperkte publicatie op de lijst van persoonsgegevens van een (voormalig) geschorste advocaat heeft de algemene raad met inachtneming van het voorgaande besloten om voor de categorie van geschorste advocaten, naar analogie van artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet, aan de publicatie van de lijst op de website van de NOvA een termijn te verbinden.
57. De algemene raad zal de duur van de publicatie ingevolge artikel 8b van de Advocatenwet beperken in de zin dat de op de lijst vermelde persoonsgegevens van een geschorste advocaat, al dan niet ingeschreven op het tableau, na tien jaar worden gewist of zo veel eerder als bepaald door de tuchtrechter, bedoeld in artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet. Hiermee beoogt de algemene raad te bereiken dat een (voormalig) advocaat met de publicatie op de lijst van zijn onherroepelijke schorsing niet onevenredig wordt benadeeld, terwijl cliënten van de (voormalig) advocaat, beroepsgenoten en de samenleving als geheel gedurende een relevante periode toch worden geïnformeerd overeenkomstig de bedoeling van de wetgever. Dat een geschorste advocaat zich gedurende die publicatietermijn vrijwillig laat schrappen doet aan het voorgaande niet af. In dat geval prevaleert het algemeen belang van het openbaar maken van de ingevolge artikel 8b van de Advocatenwet op de lijst vermelde gegevens boven het individuele belang van een (voormalig) geschorste advocaat, in casu belanghebbende.
58. De algemene raad stelt zich op het standpunt dat het vermeld houden van de persoonsgegevens op de lijst een verwerking is in de zin van artikel 4 van de AVG, welke verwerking ingevolge artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel e, van de AVG noodzakelijk is in het algemeen belang, te weten het vertrouwen in de integriteit van de advocatuur als zodanig en de zuiverende werking binnen de beroepsgroep van de in tijd beperkte publicatie op de lijst. Dat betekent dat de persoonsgegevens van een geschorste advocaat, niettegenstaande zijn vrijwillige uitschrijving, gedurende een periode van maximaal tien jaar op de lijst blijven staan, tenzij de tuchtrechter in zijn besluit tot oplegging van de maatregel van schorsing heeft bepaald dat de termijn van tien jaar wordt verkort. Daarmee is enerzijds het

belang van belanghebbende gediend, die nu weet dat zijn persoonsgegevens niet langer dan vijf jaar na het onherroepelijk worden van de uitspraak van de tuchtrechter voor derden inzichtelijk zijn, terwijl anderzijds invulling wordt gegeven aan de bedoeling van de wetgever met de publicatie van de lijst.

59. Naar het oordeel van de algemene raad is een dergelijke verwerking op grond van artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel e, van de AVG rechtmatig. Voor dit standpunt vindt de algemene raad aansluiting in de memorie van toelichting op de Uitvoeringswet AVG². Volgens de toelichting is het beginsel van doelbinding niet absoluut. Dit zou namelijk leiden tot een grote mate van inflexibiliteit en inefficiëntie, omdat gegevens die voor een bepaald doel verzameld zijn – in casu de vaststelling van de hoedanigheid van de advocaat – dan nimmer verder verwerkt mogen worden met het oog op een ander gerechtvaardigd doel, te weten het algemeen belang, bedoeld in artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel e, van de AVG.
60. In de optiek dat handhaving van de vermelding op de lijst weliswaar een andersoortige verwerking is dan de verwerking, bedoeld in artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de AVG, maar niet noodzakelijkerwijs in strijd met die doelomschrijving, maakt dat – waar het belanghebbende betreft – artikel 17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de AVG eerst van toepassing is na het verstrijken van de door de tuchtrechter vastgestelde termijn van vijf jaar. Ingevolge artikel 17, derde lid, aanhef en onderdeel b, van de AVG betekent dit in concreto dat het recht op vergetelheid, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onderdeel a, op 11 juli 2022 ten uitvoer wordt gelegd door verwijdering van de gegevens van belanghebbende op de website van de NOvA gepubliceerde lijst.

Invloed van vrijwillige schrapping op vermelding persoonsgegevens op de lijst (D)

61. Gelet op de voorgaande overwegingen komt de algemene raad tot de conclusie dat vrijwillige schrapping van belanghebbende niet kan leiden tot onverwijld wissing van zijn op de lijst vermelde persoonsgegevens. Met inachtneming van de uitspraak van 9 juli 2017 van het hof van discipline vindt gegevenswissing, bedoeld in artikel 17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de AVG, eerst op 11 juli 2022 plaats. De algemene raad betreft daarbij dat het algemeen belang als hiervoor omschreven zwaarder weegt dan het in de tijd beperkte belang van belanghebbende om diens persoonsgegevens gelijktijdig met zijn vrijwillige schrapping van de lijst te verwijderen.

Brief van 19 maart 2021 (E)

62. Belanghebbende voert aan dat de Afdeling zou hebben bepaald dat plaatsing op de lijst van de naam van een voormalig advocaat, die geschorst is geweest, onrechtmatig is, welke onrechtmatigheid volgens belanghebbende dient te worden beëindigd door onverwijld wissing van zijn persoonsgegevens van de lijst, alsmede zorg te dragen voor het niet langer in beeld komen van de lijst via zoekmachines als Google. Voorts beroept belanghebbende zich thans op de preambules 74 en 85 van de AVG. Een en ander leidt belanghebbende ertoe om naast het reeds behandelde verzoek om Google te benaderen met een removal request ook van de algemene raad te verlangen dat zijn gegevens worden verwijderd van de lijst en melding wordt gedaan bij de AP van een inbreuk in verband met persoonsgegevens.
63. Belanghebbende brengt uitdrukkelijk onder de aandacht dat op dit moment vergoeding van de schade geen prioriteit heeft en zelfs van besprekingen te dien aanzien geen sprake kan zijn

² Paragraaf 4.2.3 Verdere verwerking (beginsel van doe binding)

- zolang de beweerdelijke voortdurende onrechtmatige publicatie niet ongedaan is gemaakt. Daarnaast voert belanghebbende aan dat een minnelijke oplossing geheel losstaat van de door de Afdeling aan de algemene raad gegeven opdracht om tot een nieuwe beslissing op bezwaar te komen met inachtneming van de uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2021 betreffende de vraag hoe aan het recht op vergetelheid van belanghebbende invulling wordt gegeven.
64. De algemene raad stelt voorop dat de Afdeling heeft bepaald dat het voor de met de artikel 8b van de Advocatenwet beoogde te beschermen belangen niet nodig is dat de gegevens van belanghebbende, ook na diens vrijwillige terugtrekking uit de advocatuur, voor onbepaalde duur geplaatst blijven op de lijst. Wissing van de op de lijst vermelde gegevens van belanghebbende is op *enig moment* niet in strijd met de wettelijke verplichting van artikel 8b van de Advocatenwet. Ten aanzien van dit onderdeel van de uitspraak van de Afdeling heeft de algemene raad besloten om naar analogie van artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet, daarbij rechtdoende aan het gezag van de tuchtrechter en de bedoeling van de wetgever in formele zin, de vermelding van belanghebbende op de lijst te wissen na ommekomst van de door de tuchtrechter in zijn beslissing opgenomen beperking van de publicatie, bedoeld in artikel 8a, derde lid, van de Advocatenwet, tot vijf jaar. Daarmee is gevolg gegeven aan de uitspraak van de hoogste bestuursrechter dat gegevens niet voor onbepaalde duur inzichtelijk voor eenieder blijven en aan de vraag van belanghebbende *hoe* invulling wordt gegeven aan het recht op wissing van de gegevens van belanghebbende op de lijst.
 65. Waar belanghebbende refereert aan preambule 74 van de AVG en in dat kader verwijst naar de uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank Midden-Nederland van 25 oktober 2019 stelt de algemene raad vast dat per 24 februari 2021 ontkoppeling heeft plaatsgevonden van de op de website van de NOvA gepubliceerde lijst(en) en de vindbaarheid daarvan voor internetzoekmachines. Voor zover de (lege) url "Lijst van geschorste en geschrapte advocaten januari 2015- juni 2018" nog te vinden is voor derden is Google op 26 maart 2021 verzocht om bedoelde url te verwijderen. Aldus kunnen de op belanghebbende betrekking hebbende gegevens in relatie tot de hem onvoorwaardelijk opgelegde tuchtmaatregel van schorsing slechts via de website van de NOvA worden geraadpleegd gedurende vijf jaar, welke periode expireert op 11 juli 2022.
 66. Ter zake van de vermeende meldingsplicht bij de AP merkt de algemene raad het volgende op. Voor deze meldingsplicht verwijst belanghebbende naar preambule 85 van de AVG. Volgens genoemde preambule *kan een inbreuk in verband met persoonsgegevens, wanneer dit probleem niet tijdig en op passende wijze wordt aangepakt, resulteren in lichamelijke, materiële of immateriële schade voor natuurlijke personen, zoals verlies van controle over hun persoonsgegevens of de beperking van hun rechten, discriminatie, identiteitsdiefstal of -fraude, financiële verliezen, ongeoorloofde ongedaanmaking van pseudonimisering, reputatieschade, verlies van vertrouwelijkheid van door het beroepsgeheim beschermde persoonsgegevens, of enig ander aanzienlijk economisch of maatschappelijk nadeel voor de natuurlijke persoon in kwestie.*
 67. Zoals belanghebbende zelf al aangeeft, heeft de uitspraak van de Afdeling geen betrekking op de door belanghebbende aangevoerde buitenproportioneel schadelijke wijze waarop de lijst is gepubliceerd, maar gaat het om de vraag of het geplaatst houden van belanghebbende op de lijst na diens vrijwillige schrapping van het tableau nog noodzakelijk is. Als al sprake is van enige onrechtmatigheid van de zijde van de NOvA dan gaat het derhalve om de periode vanaf

juni 2018. In de visie van de algemene raad is evenwel van een inbreuk als bedoeld in preambule 85 geen sprake, omdat de algemene raad zich tot de uitspraak van de Afdeling op het standpunt stelde dat, gelet op de parlementaire geschiedenis, publicatie van de lijst voor onbepaalde tijd was. Maar ook thans heeft de algemene raad geen reden om aan te nemen dat sprake is van een inbreuk als bedoeld in preambule 85 ook al is het standpunt van de algemene raad in verband met de uitspraak van de Afdeling thans op een andere motivering gebaseerd, zoals hiervoor uiteen is gezet onder (C). Met andere woorden, tot 11 juli 2022 is er, mede gelet op de inmiddels vanwege de NOvA getroffen maatregelen ter zake van de vindbaarheid van de persoonsgegevens van belanghebbende via internetzoekmachines, geen sprake van een inbreuk in verband met persoonsgegevens die noopt tot enige melding bij de AP.

Schadevergoeding (F)

68. Volgens de uitspraak van de Afdeling is het wenselijk dat de algemene raad zich in de nieuwe beslissing op bezwaar uitlaat over het verzoek van belanghebbende om schadevergoeding. Deze wenselijkheid moet worden geplaatst tegen de achtergrond dat de bestuursrechter pas kan oordelen over het verzoek tot schadevergoeding nadat de algemene raad een nieuw besluit heeft genomen. Belanghebbende stelt echter in zijn brief van 19 maart 2021 dat vergoeding van de beweerdelijke schade geen prioriteit heeft. Sterker nog, van enige onderhandeling over de door belanghebbende gespecificeerde schade à € 66.000,- kan geen sprake zijn zo lang de lijst met de persoonsgegevens van belanghebbende gepubliceerd blijft, aldus belanghebbende. Dat betekent strikt genomen dat aan de wens van de hoogste bestuursrechter, als gevolg van het te dezen door belanghebbende ingenomen standpunt, geen uitvoering kan worden gegeven.
69. De algemene raad hecht er echter zelf aan om kort in te gaan op het verzoek van belanghebbende om schadevergoeding en overweegt daartoe in het licht van het nieuwe beleid van de algemene raad, zoals hiervoor uiteengezet, het volgende.
70. Ingevolge artikel 82, eerste lid, van de AVG heeft eenieder die materiële of immateriële schade heeft geleden ten gevolge van een inbreuk op de AVG het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker schadevergoeding te ontvangen voor de geleden schade.
71. Voor de vraag of belanghebbende recht kan doen gelden op schadevergoeding onderscheidt de algemene raad enerzijds mogelijk door belanghebbende geleden schade als gevolg van de vindbaarheid van diens persoonsgegevens door internetzoekmachines (hierna: "schade (i)") en anderzijds schade als gevolg van het vermeld houden van zijn persoonsgegevens op de lijst ondanks het feit dat belanghebbende zich na afloop van de schorsingstermijn vrijwillig van het tableau heeft laten schrappen (hierna: "schade (ii)").
72. Met betrekking tot de beweerdelijk geleden schade (i) dient belanghebbende aan te tonen dat de oorzaak van die schade is gelegen in de vindbaarheid van zijn gegevens op de lijst door internetzoekmachines en expliciet die oorzaak heeft geleid tot de beweerdelijke schade. Mede gelezen de brief van 9 februari 2021 van belanghebbende waarin een voorstel tot een passende regeling wordt gedaan onder meer bestaande uit een financiële vergoeding van € 66.000,-, is de algemene raad van oordeel dat belanghebbende niet aannemelijk heeft kunnen maken dat de beweerdelijke schade het directe gevolg is van de vindbaarheid van de

lijst voor derden, waaronder potentiële werkgevers, door internetzoekmachines. De algemene raad wijst dan ook het verzoek tot vergoeding van schade (i) af.

73. Het verzoek van belanghebbende tot vergoeding van de geleden schade (ii) als gevolg van de vindbaarheid door derden van zijn persoonsgegevens op de op de website van de NOvA gepubliceerde lijst tot het moment waarop belanghebbende het recht op gegevenswissing heeft, wijst de algemene raad af. Bedoelde vindbaarheid is immers gebaseerd op artikel 8b van de Advocatenwet. Weliswaar is volgens de Afdeling die vindbaarheid qua duur niet onbeperkt, maar naar het oordeel van de algemene raad is van enige causaliteit tussen de vermeende geleden schade en de vermelding van de persoonsgegevens van belanghebbende op de lijst, gepubliceerd op de website van de NOvA, niet gebleken. Van een recht op schadevergoeding kan dan ook geen sprake zijn.
74. Ten overvloede merkt de algemene raad nog op dat uit de implementatietabel in de Memorie van Toelichting bij de Uitvoeringswet AVG blijkt dat een betrokkene op grond van artikel 82 AVG zowel bij de bestuursrechter als bij de civiele rechter een vordering tot schadevergoeding kan instellen. In een verzoekschriftprocedure kan de bestuursrechter een oordeel geven over de (on)rechtmatigheid van de gegevensverwerking. Daarbij is de bestuursrechter ingevolge artikel 8:88 van de Awb bevoegd als het gaat om een schadebedrag tot € 25.000. Daarboven is burgerlijke rechter exclusief bevoegd en beoordeelt de vordering op grond van artikel 6:106 van het Burgerlijk Wetboek.

Conclusie

75. Met inachtneming van de uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2021, de overgelegde stukken en de bovenstaande overwegingen stelt de algemene raad vast dat het bezwaar van belanghebbende ter zake van de vindbaarheid van zijn persoonsgegevens via internetzoekmachines gegrond is. Met betrekking tot de door de Afdeling in het hoger beroep betrokken, in de tijd onbeperkte, handhaving van de persoonsgegevens op de lijst terwijl belanghebbende zich vrijwillig van het tableau heeft laten schrappen, concludeert de algemene raad dat het vermeld houden van genoemde gegevens op de lijst een ander doel dient dan het doel, bedoeld in artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de AVG, te weten het algemeen belang in de zin van artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel e, van de AVG. De door de NOvA te vervullen taak van algemeen belang wordt evenwel in de tijd begrensd tot de door de tuchtrechter bepaalde termijn van vijf jaar. Eerst na afloop van de desbetreffende periode heeft belanghebbende recht op gegevenswissing. Omdat thans de genoemde termijn van vijf jaar nog niet is verstreken, is met het oog op de vervulling van een taak van algemeen belang, te weten het vertrouwen in de integriteit van de advocatuur als zodanig en de zuiverende werking binnen de beroepsgroep van de in tijd beperkte publicatie op de lijst, handhaving van de vermelding van persoonsgegevens van belanghebbende op de op de website van de NOvA gepubliceerde lijst rechtmatig. Ten slotte wijst de algemene raad het verzoek tot schadevergoeding af.

Beslissing

Onder intrekking van de eerdere beslissing van 25 oktober 2018 is het bezwaar gegrond voor zover het bezwaar ziet op de vindbaarheid van persoonsgegevens op de lijst door internetzoekmachines en overigens ongegrond.

Het verzoek om schadevergoeding wordt afgewezen.

De algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten,
namens deze,

mr. R.G. van den Berg
algemeen secretaris

Aldus gedaan te Den Haag op 31 maart 2021

Tegen deze beslissing kan ingevolge de uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2021 binnen zes weken na bekendmaking van deze beslissing beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.